

Sissel M Bergh

Ajmoejimh ajtoejimh

30. januar - 23. februar 2020

Det nesten tapte sørsamiske språket er sentralt i Sissel M Berghs store kartaleggingsprosjekt «Ajmoejimh ajtoejimh». Oversatt til norsk betyr dette noe i retning av "utvisket" eller "utvasket". Prosjektet, som ble påbegynt i 2009, leter etter spor av den sørsamiske kulturen blant ord og stedsnavn i landskap, arkeologiske funn og historier fra kysten av Møre, Trøndelag og tiliggende områder. Prosjektet er fremdeles under bearbeidelse og i løpet av utstillingsperioden vil Bergh være tilstede ved Trøndelag senter for samtidskunst for å tilføre funn fra de siste to årene til et monumentalt håndtegnet kart med tittelen *Noerte Miere Fuelhkie* (2018 –). Kartet måler hele 5,6 x 5,3 meter og viser et omriss av Nordmøre fylke, samt deler av Trøndelags geografi, med detaljerte lokale opptegnelser og ordforklaringer der piler, streker og forbindelser er sirlig nedtegnet med penn og tusj. Kartet er slik en pågående visualiserende del av «Ajmoejimh ajtoejimh».

Bergh tar i sitt prosjekt utgangspunkt i at historien om oss har blitt fortalt som en del av nasjonsbyggingen av den nye staten Norge etter underordningen av Danmark. Tiden under Danmark førte til en sterkere usynliggjøring og marginalisering av den samiske bygdebefolkningens klesdrakt, språk og tradisjonsnæring. Da Norges første profesjonelle historiker, Gerhard Schøning, skrev *Norges Riigets Historie* i 1751, hevdet han at samene hadde samme opphav som de sibirske samojedene, at de innvandret til Norge etter den norrøne befolkningen, og det virket derfor utenkelig for videre forskning at samisk kultur kunne påvirke "nordisk" kultur. Bergh påpeker at denne separasjonen av samisk og nordisk kultur har påvirket historieskrivningen frem til 2005 da bokverket *Trøndelags historie* ble utgitt.

Onsdag 5., 12. og 19. februar vil Bergh arbeide med kartet i utstillingen og det være mulig å komme innom for å slå av en prat.

Sissel Mutale Bergh (f. 1974) er en kunstner som arbeider undersøkende med mange forskjellige materialer, teknikker og metoder. Hun er opptatt av hvordan blikket formes av kroppens erfaringer og kunnskap. Hun lager installasjoner, film, maleri, tegning og objekter – i tillegg til samarbeidsprosjekter som kan få mange ulike former. De siste årene har hun fokusert på det sørsamiske språkets indre logikk, som verktøy for å forstå nærområdenes landskap og forandre fortellingene om fortiden. Bergh er utdannet ved Kunstakademiet i Oslo og University of technology i Durban, Sør-Afrika og bor og arbeider i Trondheim. I 2019 var hun del av GIBCA Gøteborg Internasjonale Biennale for Samtidskunst. I 2020 vil hun være del av Nirin, den 22. Biennalen i Sydney. Hennes siste store soloutstilling var "Okside rihpesieh" (Dørene åpner seg) på Sámi Dáiddáguovdas i 2018.

www.sisselmbergh.net

Sissel M Bergh

Ajmoejimh ajtoejimh

30th of January - 23th of February 2020

Sissel M Bergh's project «Ajmoejimh ajtoejimh» raises awareness to the eradication of the South sami language. Translated into english this title means something in the direction of erased or faded. With «Ajmoejimh ajtoejimh» Bergh aims to map out the repressed South sami culture, pointing to names of sites in landscapes, archeological findings and stories from the coast of Møre, Trøndelag and adjacent areas. The project began in 2009 and is still in progress. During the exhibition period Bergh will be present in her exhibition adding findings from the last two years to her monumental hand drawn map titled *Noerte Miere Fuelhkie* (2018 –). The map measures 5,6 x 5,3 metres and it gives an outline of the county Nordmøre and parts of the geography of Trøndelag, containing detailed local annotations and glossary. The map is thus a visualizing aspect of the overall «Ajmoejimh ajtoejimh».

Berghs point of departure is that our history has been given as a part of establishing the new state of Norway after the separation from Denmark. Norway's almost three hundred years subject to Denmark has lead to a stronger marginalization of the Sami indigenous population's traditional clothing, language and ways of living. When the first norwegian historian, Gerhard Schøning, wrote *Norges Riigets Historie* (The history of Norway) in 1751, he claimed that the Sami population had the same genealogy as the Samoyedic peoples from Siberia, that immigrated to Norway after the Norse population, and it therefore seemed unlikely that the Sami culture could have had any impact on the "Nordic" culture. This separation of Sami and Nordic culture has influenced the writing of history, according to Sissel M Bergh, even up to 2005 when the Story of Trøndelag (*Trøndelags historie*) was published.

Bergh will be continuing working on her project in the gallery space Wednesday the 5th, 12th and 19th of February.

Sissel Mutale Bergh (b. 1974) is an artist that investigatively works with different materials, techniques and methods. She is concerned about how the gaze is shaped by bodily experiences and knowledge. She makes installations, films, paintings, drawings and objects, as well as collaborative projects. Later in her career she has been focusing on the South sami languages inner logic as a tool to understand our vicinities landscape and to rewrite the stories about the past. Bergh has a degree from Trondheim Academy of Fine Art and from the University of Technology in Durban, South-Africa. She lives and works in Trondheim. In 2019 she was a part of GIBCA Göteborg International Biennale for Contemporary Art and in 2020 she will be a part of Nirin, the 22. Biennale in Sydney. Her last major solo exhibition was "Okside rihpesieh" (The doors open) at Sámi Dáiddáguovdas in Karasjok in 2018.

www.sisselbergh.net

**TRØNDELAG
SENTER
FOR
SAMTIDSKUNST**